

Clevelandska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

NO. 95.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, AUGUST, 11th, 1916.

LETTO IX. — VOL. IX.

Issued three times a week.
Official Organ of 85 Slove-
nian Societies and Organi-
zations.

Peki nameravajo dvigniti ceno kruha na 10 centov

—Vsa znamenja kažejo, da se ga pet centov ne bo več dobiti kruha v Clevelandu. Frank J. Hoffman, poslovodja od The Laub Baking Co. je naznani, da se bodejo peki sesili koncem tega tedna ali prihodnji teden, da se posvetujejo, kako naj bi zvišali ceno kruha, ker se je moka in žito podražilo.

"Peki so že zdavnaj zeleni, da bi pekli kruh samo po 10 hlec," je dejal Hoffman. (Toda ljudstvo tega ne želi.) Ostali peki so zanikali, da bi se vrnila kaka seja, pri kateri bi se odločila cena kruhu. Med ljudstvom bo nastalo silno nezadovoljstvo, če bodejo peki dvignili cene, ker niso upravičeni do tege. Nekaj špekulantov v Chi-

cagi draži pšenico in moko, in seveda enakih prilik se prav rad potem vsakdo posluži, da izmoga iz ljudstva kolikor more denarja. Pa tudi druge živilske potrebuščine so se podražile. Krompir se prodaja po \$1.52 bušel, ali za 32 centov dražje kot v pondeljek. Prodajalci moke pravijo, da se je moka podražila za \$1.25 pri barelni in pričakujejo, da bo tekem dveh dni poskočila moka še za 40c pri barelni. Barel, land po tovornih vlakih. Pa moke bo tekem tedna veljal sta se navečela romantičnički dogodki na poti in sta prav tako hotela zopet s tovornim vlakom nazaj, ko so ju dobili. Avstriji se dobri zavedajo, da ima lažniški uslužbenici in dali zato skušajo izmožgati iz ljudstva kolikor največ mogoče. Grocerji niso odgovorni za povisanje cen živilom, ker oni morajo plačati ogromne svote na trgu za živila. Odgovorni so oni veliki magnatje, katerih se ne more prijeti in katerim niti postava ne more blizu.

—Mrs. Powell, 2118 E. 21st St. je v pondeljek umrla. V svoji oporoki, ki se je v sredo predložila sodniji je zapustila \$1000 svojim petim mačkam. Mačke morajo imeti dobro hranino in fino postrežbo, je dejala Mrs. Powell v oporoki. Nadalje je odločila, da se mora njen truplo sezgati, pepel pa stresti v jezero.

—Frank Mende, kustos nemškega kluba na W. 25th St. je enadoma zginil. Policia ga kaže. Nemci so zelo preplašeni radi njegovega bega.

—Dne 21. avgusta se prične v Clevelandu kongres, svetovno znan po imenu "National Fraternal Congress". Ta kongres odločuje koliko se mora plačevati pri bratskih jednotah in zvezah za asesmente, in skoro vse države so priznale ta kongres za merodajen pri uravnavi asesmentov. Devet milijonov članov raznih podpornih društva so reprezentirani pri tem kongresu, ki zastopa 120.000 bratskih društva v Ameriki. Pričakuje se, da bo kongres letos znašal jednotne asesmente. Letošnje zborovanje tega kongresa pomeni novo dobo razvoja pri bratskih društvih.

—Mrs. Ocs, 21 let starca, 9018 Marshall ave. stanjuje, da je bila v sredo ob 11. ponoči napadena od dveh banditov. Eden ji je držal usta, drugi pa jo je vlekel v grmovje, da ji stori silo. K sreči je pripeljal mimo avtomobil, ženska je pogrenila roko moškega od ust in zakričala na pomoč. Policijski so bili kmalu na cesti in pollevili lumpe. Izročeni so veliči poroti. Nevaren prijatelj nadih deklet je tudi Charles Naughton. Neka Slovakinja je povedala sodniku Gullu, da je ta mož peljal njeni 12 letno hčerko v gledališče premikajočih slik, potem pa v park, kjer

—Sliko na drugi strani lista nam je iz prijaznosti posodil "The Cleveland Plain Dealer". —County prosekutor Cyrus Locher se je izjavil, da ne bo dopustil, da bodejo peki izkoričali ljudi. Šel bo na sejo pekov, kjer se bodejo posvetovali o kruhu, in če bo kaj nepoštavnega, bo dal peke zapreti.

—Dela v podvodnem tunelu na zapadni strani, kjer se je ponesrečilo 24. julija 21 delavcev, dobro napredujejo. Najkasneje do sobote upajo priti do ostalih trupel. Strupenih plinov je še mnogo v tunelu. V četrtek so našli levo in desno nogo delavca Thos Clarke, katerega truplo so dobili že pred nekaj dnevi. Najdene noge so poslali v mrtvašnico.

—Unija voznikov mleka je napovedala v četrtek zvečer štrajk. Vsi vozniki so zaposljeni pri Belle Vernon-Mapes Co. katera kompanija dovaža mleko do 60.000 družinam v Clevelandu. V petek zjutraj ni šel noben mlekarški voz te kompanije na cesto. Položaj je skrajno kritičen. Župan Davis se je izjavil, da bo mesto prevzel vso kompanijsko lastnost in da bo mesto razvadilo mleko, če stranke ne odnehaajo. Sodnik Powell je izdal injunction proti štrajkarjem. Štrajkarji so se izjavili, da bodejo vozili mleko v bolnišnice in bolnim otrokom, sicer pa ne. Zahtevajo priznanje unije in "closed shop". Povečanje plače in druge ugodnosti. Če se štrajk hitro ne poravnava, bo trpel nad 300.000 oseb v mestu.

Italijani napredujejo proti Trstu.

Po zavzetju Gorice so se Italijani obrnili proti Trstu in proti vzhodu skozi dolino reke Vipave. Rusi so prišli v Stanislova. V Avstriji vlada velika nezadovoljnost in ljudstvo je mnenja, da se Gorica ni pravilno branila.

Silna nezadovoljnost v Avstriji London, 10. avg. Silni val nezadovoljstva je nastal po celi Avstriji radi padca Gorice, kakor poroča Exchange Telegraph iz Dunaja. Ljudstvo v Avstriji je splošno prepričano, da vojaška oblast ni zadostno zavarovala Gorico, in da vojaški poveljniki niso hoteli braniti Gorice. Avstrijski socialisti agitirajo, da se sklene z Italijani nemudoma mir. Baje vladna skriven podpira to gibanje.

Skriti Lahi v Gorici. Ko je laška armada prišla v Gorico, so prišli iz podzemeljskih kleti in stanovanj številni Lahi, ki so bili tekmo vojne skriti pod zemljo. Ti Lahi so prinesli laški armadi cvetlice in okrepčila. V raznih podzemeljskih prostorih so Lahi nasili tudi mnogo tisoč avstrijskih vojakov, katere so ujeli.

Italijani proti Trstu. Gorica je od Trstu 22 milijonov km vzdolj reke Vipave. Italijani so sedaj obrnili svojo pot proti Trstu, ki je prihodnji cilj laške armade. Ljudstvo pričakuje, da se avstrijska armada ne bo mogla več dovolj ustavljanja. Glavni vzrok, da je bila avstrijska armada pri Gorici prebita, je ker je Avstrija poslala silne množine vojnega materialja in vojaštva v Galicijo proti Rusom. Iz tega se sklepa, da so pravzaprav Rusi povzročili, da je padla Gorica, ker če Rusi ne bi napredovali, bi Avstriji lahko vzdrali svojo fronto pri Gorici.

Druga avstrijska obrambena črta. London, 10. avg. Prva avstrijska obrambena črta, ki je imela glavno težišče pri mostu pred Gorico, je sedaj razbita. Avstrijska armada se je umaknila na drugo obrambeno črto, ki je ravno tako močna kot prva. Severno od Gorice proti vzhodu se dviga Trnovski gozd, kjer imajo Avstriji drugo obrambeno črto. Potem pride v poštev utrjena planota ob reki Vipavi in skalnatim Krasom.

Italijani proti Ljubljani? Rim, 11. avg. Laška armada je prišla proti naši armadi, in v istem času je napadla avstrijska infanterija ter nasognala nazaj v strelni jarki. Dne 5. avgusta je laška artillerija obstrelevala celo avstrijsko fronto, da dobi natančno razdaljo. 6. avgusta so pa vse laške baterije začele streljati na goro Sabotin, in kroglo, katerim so dali dobro pot naši zrakoplovci, so padale s tako preciznostjo, da so bile kmalu razbiti vse močne utrdbe na gori Sabotin. Infanterija je potem naskočila razbite vrste in zavzela goriško mostišče. Ko so potem padle še utrdbe pri St. Mihelu, se avstrijski armadi ni bilo mogoče več vzdržati.

Italijani proti Ljubljani? Rim, 11. avg. Laška armada napreduje vzhodno in južno od Gorice. Nekaj laških oddelkov se nahaja že v dolini reke Vipave. Prihodnji cilj Lahov je Trst in Ljubljana. Avstriji so na celi poti trdrovratno ustavljajo in so v včerajšnjih bojih zajeli 4100 Lahov, dočim poroča laško poročilo, da so Italijani vjeli 12.000 Avstrijev.

Francozi generali. Francoski generali.

Vojni urad naznanja iz Pariza, da je odstavlil 17 francoskih generalov, in da je bilo imenovanih 17 polkovnikov za generale. General Joffre je osebno odzval omenjenim generalom njih patente, ker so se kazali kot nezmožne.

Rusi pred Stanislavom. Petrograd, 10. avg. Ruska armada je prišla v neposredno okolico Stanislava poleg Premsila najmočnejša avstrijska trdnjava v Galiciji. Rusi se nahajajo le tri milje od te važne trdnjave, s katere padcem je Avstrijem odrezana pot do Lvova. Uradno se poroča, da so ruske armade dosegle do mesta Chripin, tri milje od Stanislava ob reki Bistrici. Avstriji, ki so se umaknili pred Rusi, so za seboj podrli mostove, da zadržijo Ruse.

Nemčija je v skrbeh. Nemška vlada je vsilnih skrbih radi popolnega bombardiranja. Zapovedal je, da se avstrijska armada umakne. Avstriji so imeli pred svojimi strelnimi jarki neštete življenje in Italijani so morali ped za pedjo zemlje osvojiti, ker Avstriji so ves čas strahovito napadali.

Stevilni ujetniki. V Rimu je radi padca Gorice zavladalo silno veselje. Sko-

ro vse hiše so bile okrašene. bodejo zavezniki napredovali od Soluna proti Srbsiji, ker Rusi v kratkem zasedejo Lvov in ker se Italijani bližajo Trstu. Vse to bo uplijivalo na Rumunsko, da se vmesa v vojno. Ce

Skriti Lahi v Gorici. Ko je laška armada umaknute ob Dnijester pri Haliczu, kjer je avstrijska linija močno utrjena. Stanislav brani pred Rusi nemški generali Bothmer.

Lvov se spraznuje.

Petrograd, 10. avg. General Lechicki je pred enim tednom kljub silnemu deževju in poplavam nanovo začel pre-

ganjati armado generala Bothmerja. Z zavzetjem mesta Tlumacz, so prišli Rusi v kontrolo

zeleznic, ki vodijo v Stanislav, Tusminieca in Buszas. Av-

Avstriji so skušali ustaviti napredovanje armade generala

Lechickija s strašnimi proti napadi, toda vse je bilo zmanj. Avstriji so bili odbiti s hudi

mugabami. V Petrogradu je

razširjeno poročilo, da je civilno prebivalstvo že pobegnilo iz Lvova.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 10. avg. Ob reki Sereth napredujejo naše čete

z uspehom in se utrujejo v pridobljenih pozicijah. V teh

bitkah smo med 7. in 8. avgustom zajeli 165 častnikov in 840 mož. Stirje topov, 19 strojnih pušč in 11 mortarjev je padlo nam v roke. Ob reki Stokhod je v noči 9. avgusta se približal nam oddelek Av-

strijev z dvignjimi rokami in so prosili, da jih vjememo. Toda ko so jim naši vojaki povzročili, da je padla Gorica, ker če Rusi ne bi napredovali,

bi Avstriji lahko vzdrali svojo fronto pri Gorici.

Druga avstrijska obrambena

črta.

London, 10. avg. Prva av-

strijska obrambena črta, ki je imela glavno težišče pri mostu pred Gorico, je sedaj razbita. Avstrijska armada se je

umaknila na drugo obrambeno

črto, ki je ravno tako močna kot prva. Severno od Gorice proti vzhodu se dviga Trnovski gozd, kjer imajo Avstriji

drugo obrambeno črto. Potem pride v poštev utrjena planota ob reki Vipavi in skalnatim Krasom.

Italijani proti Ljubljani?

Rim, 11. avg. Laška armada je prišla proti naši armadi, in v istem času je napadla avstrijska infanterija ter nasognala nazaj v strelni jarki. Dne 5. avgusta je laška artillerija obstrelevala celo avstrijsko fronto, da dobi natančno razdaljo. 6. avgusta so pa vse laške baterije začele streljati na goro Sabotin, in kroglo, katerim so dali dobro pot naši zrakoplovci, so padale s tako preciznostjo, da so bile kmalu razbiti vse močne utrdbe na gori Sabotin. Infanterija je potem naskočila razbite vrste in zavzela goriško mostišče. Ko so potem padle še utrdbe pri St. Mihelu, se avstrijski armadi ni bilo mogoče več vzdržati.

Italijani proti Ljubljani? Rim, 11. avg. Laška armada je prišla proti naši armadi, in v istem času je napadla avstrijska infanterija ter nasognala nazaj v strelni jarki. Dne 5. avgusta je laška artillerija obstrelevala celo avstrijsko fronto, da dobi natančno razdaljo. 6. avgusta so pa vse laške baterije začele streljati na goro Sabotin, in kroglo, katerim so dali dobro pot naši zrakoplovci, so padale s tako preciznostjo, da so bile kmalu razbiti vse močne utrdbe na gori Sabotin. Infanterija je potem naskočila razbite vrste in zavzela goriško mostišče. Ko so potem padle še utrdbe pri St. Mihelu, se avstrijski armadi ni bilo mogoče več vzdržati.

Italijani proti Ljubljani? Rim, 11. avg. Laška armada je prišla proti naši armadi, in v istem času je napadla avstrijska infanterija ter nasognala nazaj v strelni jarki. Dne 5. avgusta je laška artillerija obstrelevala celo avstrijsko fronto, da dobi natančno razdaljo. 6. avgusta so pa vse laške baterije začele streljati na goro Sabotin, in kroglo, katerim so dali dobro pot naši zrakoplovci, so padale s tako preciznostjo, da so bile kmalu razbiti vse močne utrdbe na gori Sabotin. Infanterija je potem naskočila razbite vrste in zavzela goriško mostišče. Ko so potem padle še utrdbe pri St. Mihelu, se avstrijski armadi ni bilo mogoče več vzdržati.

Italijani proti Ljubljani? Rim, 11. avg. Laška armada je prišla proti naši armadi, in v istem času je napadla avstrijska infanterija ter nasognala nazaj v strelni jarki. Dne 5. avgusta je laška artillerija obstrelevala celo avstrijsko fronto, da dobi natančno razdaljo. 6. avgusta so pa vse laške baterije začele streljati na goro Sabotin, in kroglo, katerim so dali dobro pot naši zrakoplovci, so padale s tako preciznostjo, da so bile kmalu razbiti vse močne utrdbe na gori Sabotin. Infanterija je potem naskočila razbite vrste in zavzela goriško mostišče. Ko so potem padle še utrdbe pri St. Mihelu, se avstrijski armadi ni bilo mogoče več vzdržati.

Italijani proti Ljubljani? Rim, 11. avg. Laška armada je prišla proti naši armadi, in v istem času je napadla avstrijska infanterija ter nasognala nazaj v strelni jarki. Dne 5. avgusta je laška artillerija obstrelevala celo avstrijsko fronto, da dobi natančno razdaljo. 6. avgusta so pa vse laške baterije začele streljati na goro Sabotin, in kroglo, katerim so dali dobro pot naši zrakoplovci, so padale s tako preciznostjo, da so bile kmalu razbiti vse močne utrdbe na gori Sabotin. Infanterija je potem naskočila razbite vrste in zavzela goriško mostišče. Ko so potem padle še utrdbe pri St. Mihelu, se avstrijski armadi ni bilo mogoče več vzdržati.

Italijani proti Ljubljani? Rim, 11. avg. Laška armada je prišla proti naši armadi, in v istem času je napadla avstrijska infanterija ter nasognala nazaj v strelni jarki. Dne 5. avgusta je laška artillerija obstrelevala celo avstrijsko fronto, da dobi natančno razdaljo. 6. avgusta so pa vse laške baterije začele streljati na goro Sabotin, in kroglo, katerim so dali dobro pot naši zrakoplovci, so padale s tako preciznostjo, da so bile kmalu razbiti vse močne utrdbe na gori Sabotin. Infanterija je potem naskočila razbite vrste in zavzela goriško mostišče. Ko so potem padle še utrdbe pri St. Mihelu, se avstrijski armadi ni bilo mogoče več vzdržati.

Italijani proti Ljubljani? Rim, 11. avg. Laška armada je prišla proti naši armadi, in v istem času je napadla avstrijska infanterija ter nasognala nazaj v strelni jarki. Dne 5. avgusta je laška artillerija obstrelevala celo avstri

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

Za Ameriko	- \$2.50	Za Cle d. po pošti \$3.00
Za Evropo	- \$3.50	Pozamezna številka - 30

Vas plima, dopis in denar naj se pošilja na: "Clevelandsko Ameriko",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE GUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 95. Friday, August, 11. '16

Gorica je padla v laške roke.

Cleveland, O. 10. avgusta, 1916.

Ono kar se je pričakovalo, kar smo oznanjevali ljudem, se vše izpopolnjuje: Avstrija pro-pada in sovražniki so priceli trgati od živega mrlja kos za kosom. Rusi so poseli vzhodno Galicijo ter Bukovino in jarma. Tako bi imeli tudi Lahi Lahi so včeraj razobesili v lepi zapustiti po sklepanju miru slo- naši Gorici zastavo italijanskega kraljestva. Nadaljni cilj Italijanov je Ljubljana in Zagreb, a Rusi operirajo od vzhoda da se morale zdiniti s Hrvati in slednji dosežejo Pešto in Dunaj. Na ta način zadajo smrtni kratsko državo.

udarec pregrešni Avstriji. Mno- gog bo še krv prelite, dokler se zave, to je želja našega naroda to doseže, ali začetek konca Jugoslovene tu, kar nam potrjuje žalost- na vest o padcu prelepe slo- venske Gorice.

Nam Slovencem ni kaj do- črno-rumene habsburške zasta- ve in malo nam je mar dvogla- vi avstrijski orel, katerega so Lahi povsod sneli ter ga vrgli v sinjo Sočo, nam je le za milo- naš domovino, za preljubo Slovenije. In mati Slovenija danes joka od žalosti, ker ji je požresni in poniglavi Lah od- peljal eno njenih najlepših hče- ra — solnčno Górico.

Samo ime Gorice prioveduje, da so jo ustanovili v sred- njem veku naši dedje in da je peščico Lahov, ki tam stane, prišla od daleč, da najde kru- ha na naši zemlji. Na sredi Gorice kipi v višo sivi grad, prestolica goriških vladarjev in samostan Kostanjevica. Tu živi v skromni celici stari me- nih, p. Stanislav Škrabec, ki je eden boljših jezikoslovcov na slovenskem jugu. Tu v Gorici laški jezik, v gimnazijah in re- je preživel svoje dni v gimna- ziji in vsemeniču naš plemeniti pesnik Simon Gregorčič. V Gorici je preživel svojo sta- rost in dočakal smrt. Ravnodan njegovega pogreba pokazal je cesarskim oblastem in Lahonom, da je Gorica slovenska in ničesar druga, kajti takrat se je zbral več kot pol Gorice, da izkažejo poslednjo čast navdahnjenemu pvcu, a Lahoni sami so zaprli svoje trgovine v znak žalosti in spoštovanja do slovenskega Schillerja. Ceta Sokolov v rdečih srajcih in drzno čepico na gla- vi je korakala skozi Gorico kot častna straža.

Pravim, da so tudi goriški Lahoni pokazali znak žalosti ob Gregorčičevi smrti, ker pravih Italijanov pravzaprav ni v Gorici. Vse so samo poturice, ki jih je nekdaj rodila slovenska mati (kakor župana Bom- biča!) A vzgojeni so kot naj- zagrizenjsi Lahi, na katere učinkujejo barve slovenske trobojnike kakor rudeča ruta na purana. Sedaj bodo imeli ti lo- povi priliko, da ohlade svojo jezo in srđ nad vsem, kar je slovensko, kar je nase. To bo denunciranja naših voditeljev, to bo obesjanja, to bo zasramo- vanja našega jezika, naših de- klek in naše stavke, ki bo ob- enem z avstrijsko potoptana v blato.

Goriški Lahoni so izkazali poslednjo čast pesniku Gregor- čiču iz strahu, ker so vmanjšini in ker so se bali slovenskih batin in gluhega bojkota.

Pa kaj tako tarmamo ob pad- cu Gorice v laške roke? Ali se daj se je pa razglasilo, da so mar bojimo, da bodejo Lahni zaveznički dali Ameriki novo zavedeni zadržali naša prelepe vojno naročilo v znesku \$158.000.000. Nekateri so mnenje, naznajajo zaveznički, da ne že- da je naročilo celo večje. Ita- le vzet niti pedi nemške zem- lje, ko zmagoslavno zasedejo čevljev za vojake. Vrednost

surovoga jekla, katerega eks- portirajo, da ga v evropskih tovarnah predelujejo v orožje in streljivo, presega \$200.000.000. Jekla je sedaj toliko naročenega v Ameriki, da imajo vse ameriške tovarne, ki se pe- čajo z jekleno industrijo, na- ročil in dela dovolj za prihod- nih 12 mesecov, če delajo s polno paro. Kar se tiče orožja in streljiva morajo biti zad- na naročila gotova do 1. av- gustu 1917. Kdo torej misli, da bo vojna kimalu gotova?

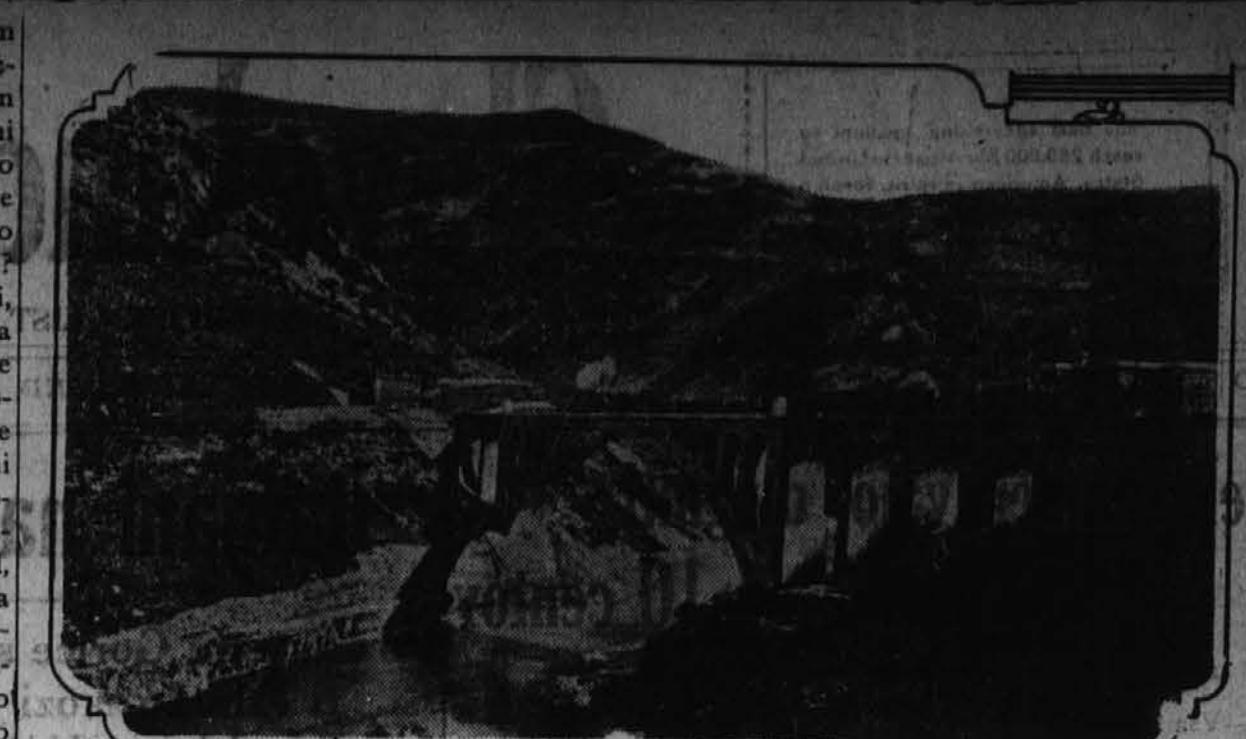
Nekaka sprememb je na- stala pri naročilih za vojno. Zaveznički naročujejo sedaj le 6, 8, 9 in 12 palčne šrapnele in kroglice. Vse kar je manjšega izdelka, zaveznički danes do- ma izdelujejo, dočim so Nemci, in Avstriji od nekdaj vso to stvar izdelovali doma. In še drug pomen je, da zaveznički v večji meri naročujejo velike kroglice. Nemci so v severni Franciji tako silno utrjeni, da topovi malega kalibra pri po- dirjanju njih postojank sploh ne pridejo v poštev. Le najte- je kroglie so v stanu razbiti konkretne nemške utrdbe, ki so delo zoih mesecov od strani nemških inženirjev.

Kako ogromna so vojna na- ročila, lahko prvič presodimo iz naročil, ki jih dobiva Amerika. Drugič pa se je izjavil angleški vojni minister ministrice, Lloyd George, da Anglia se- daj v svojih lastnih tovarnah izdelava v štirinajstih dnevih še enkrat toliko municije kot pred enim letom tekom dvanajstih mesecov. In Anglia ne dela sa- mo za sebe ampak tudi za Francijo in Rusijo. Kje dobi- va Italija orožje ali ga sama iz- deluje doma dovolj ali ga do- biva od zavezničkov, ni natanč- no znano. Gotovo je le toliko, da vsa laška naročila orožja in streljiva v Ameriki tekom 14 mesecev, odkar je Italija v vojni, ne znašajo niti \$20.000.000. Rusija dobiva veliko množino orožja iz Japonske, kjer so v kratkem postavili 52 novih to- varen za izdelovanje orožja. Japonska je dobila od Rusije nad \$400.000.000 za izdelova- nje orožja.

Clovek ne bi nikdar prej vr- jel, da tako vojna požre toliko orožja. Če mi sodimo, da so zaveznički v Ameriki naročili na \$2.000.000.000 orožja in streljiva, in da so angleške, francoske, laške in ruske ter japonske tovarne izdelale za najmanj \$3.000.000.000 orožja, kar bi zneslo skupaj nekako pet tisoč milijonov dolorjev za streljivo, tedaj vidimo kako ogromne množine streljiva je moralna imeti šele Nemčija v začetku vojne, ko je nemška armada imela povsod uspeh in se niti enkrat ni slišalo, da bi Nemčem primanjkovalo orožja. Povprečno je Nemčija pla- čala zadnjih petnajst let, vsako leto do 600.000.000 mark za streljivo in orožje. Odtod izvi- rjeni ogromni državni dolg, ki znaša blizu sedem tisoč milijonov mark. Kakor dobro je vedela Nemčija kaj pride! In takošilno so se motili zaveznički, ki so bili mnenja, da ne pri- do do vojne. Svojo zmotnjavo so plačali silno drag, ker pri- pravljeni Nemec je planil nad- nje kot jastreb na piščeta. Tre- balo je dve leti, da so se zaveznički oddahnili in si nabavili potrebnega orožja. Če bi zaveznički takoj v prvem letu ineli orožje, bi bila vojna danes že končana, padlo bi nekaj milijonov manj nedolžnih ljudi kot jih je sedaj, ko se vojna vleče v tretje leto.

Ameriški eksport v evropske dežele je izvanzedno visok. Mesec februarja se je izvozilo v Evropo za \$400.000.000, mese- ca maja za \$473.000.000, me- seca junija za \$464.000.000. 4. avgusta je odpljal ogromni parnik Baltic iz newyorské lu- ke in odpeljal s seboj 18.500 ton streljiva in orožja. In tako gre danzadnevom.

Vprašanje nastane sedaj, kaj bodejo izdelovali ameriške to- varne, ko se vojna preneha? Radi orožja in streljiva se je zgradilo v Ameriki kakih 130 novih tovaren. Seveda, te to- varne so plačane, kajti cena iz- delkom je tako visoka, da je v Haagu, da nimajo niti tro-

SCENE NEAR GORIZIA

Na gornji sliki vidite tako- zano "Goriško mostišče", kjer o 15 mesecov vladali najbolj kruni boji. Lahni so pred tem ostiščem zgubili najmanj 250. oo vojakov, predno so ga zatreli. Padec tega mostišča je povzročil padec Gorice. Spodaj je mapa okolice Gorice. Trsta in del Kranjske, kamor bodejo Italijani sedaj prodirali.

Internacionalni so- cijalisti in naši.

Internacionalni socijalisti zborujoči dne 31. julija t. l. v Haagu so se izrekli za popolno neodvisnost Belgije in Poljske ter za demokratično federativno zvezo Balkanskih držav.

Jugoslovanski socijalisti, ali ste vi internacionalni? Če ste internacionalni, boste potrudi- li svojim sodrugom v Haagu; prestopili boste v redove onih naših rojakov, ki zagovarjajo idejo svobode za vsak narod, posebno pa še svobodo lastnega naroda. Naj poreko vaši vo- ditelji v Ameriki kar se jim ljubi; saj ti vaši voditelji so vendar manjši ljudje, kadar pa zbor v Haagu. Ti vaši voditelji so s svojo narodno apatijo in s svojimi napadi na vsako gibanje med nami za svobodo dokazali, da so ali agentje Av- strije, ali pa ne-zmožni voditi vas. Nadj bode resnica jedna ali drugo, zasluzili so, da jim zgorčenjem obrnete hrbet.

Internacionalisti v Haagu vedo, da more postati narod srečen le tedaj, ko more uži- vati popolno neodvisnost, tako narodno kakor gospodarsko, in da ako se združi z drugim narodom ali narodi, se mora to zgoditi neprisiljeno, na federalni podlagi, katero preinjava duh demokratizma.

Internacionalisti v Haagu niso izrekli nekaj novega s svojo izjavo, ker ta ideja je že zdavnaj poznana. Vendar za- služijo za svojo izjavo vse pri- znanje, tako kakor zasluzijo vaši voditelji vso grajo in obsočbo za svoje brezdelje v tej smeri. Socijalna, ekonomična in politična vprašanja v se- danjih razmerah ne moremo reševati vsako za sebe, ampak skupno: jedno je odvisno od drugega. Praktičen voditelj ene ali druge stranke se bode torej posluževal vsega, kar bi moglo služiti v prid stranke. Svoboda, politična in gospodarska je na- rodnu prvi pogoj sreče. Ali je jugoslovanska politična in go- spodarska neodvisnost, torej svoboda, nekaj nemogočega, ne- praktičnega ali celo škodljivega za socijalizem in posebno že za vas slovenske ali jugoslovanske socijaliste, da vaši voditelji ne- niso čutili potrebo podpirati idejo jugoslovanske svobode, ampak so redno celo zasmeho- vali in obsojali one, ki po svojih močeh delujejo za to stvar?

Vaši voditelji govore, kako so celo svoje življenje posvetili socijalizmu, kako so študirali socijalna vprašanja, itd. in vendar vsak razsoden človek vidi brez izjave internacionalistov

vresničiti. Storite praktičen jah. Ko prejme tajnik poveril- korak, pomagajte do politične ne listine v roke, naj jih takoj izpopolni, in naj jih da društ- venim uradnikom v podpis. Ko ima tajnik vse to v redu, naj izroči listine delegatom, ki jih vzamejo na konvencijo, da jih tam predložijo poveril- niemu odboru za delegate. Ka- teri delegat ne bo imel poveril- ne listine, ne bo mogel biti navoč pri seji.

Ker so sedanja pravila v več točkah pomanjkljiva, je po- manjkljiva tudi točka za volitev delegatov, da namreč more državno poslati na vsach 50 članov po enega delegata. So pa država, ki so imela nad 50 in nad 100 članov v mesecu aprili in bi rada poslala še enega delegata, a vrh. odbor tega ni dovolil. Raditega sem poslal v spomin na izjavo internacionalnih socijalistov v Haagu z dne 31. julija, t. l. in potem sodite sebi in svoje.

Član Slovenske Lige.

Pred konvencijo S. D. Z.

Komaj nas loči še en mesec dñi, ko se prične druga redna konvencija Slovenske Dobro- delne Zveze, katere se teško vostoli izkorisci in ki nas dosedaj izkorisci. Ako vam nič za načelo narodnosti, morate ostati vsaj zvesti svojim jugoslovanskim sodrugom, ki so vendar navsezadnje tudi del jugoslovanskega naroda. Jasno je, da bodo, kakor dosedaj, tudi v bodoče izkorisci, skupaj z ostalim našim narodom, tudi vaši jugoslovanski sodrugi, ako se ne vresniči ideja jugoslo- vanske svobode. Ali ste s svojimi duhovitimi voditelji prišli že tako daleč, da ste voljni proda- tudi svoje somišljjenike?

Raditega sem razposlal na vsa krajevna društva Zveze po- verilne listine za delegate, ki so bili v mesecu maju in juniju toliko, v kolikor se dajo ju izvoljeni na društvenih se-

Dalje na tretji strani.

NA ZNANJE POŠILJATELJEM DE- NARJA V STARO DOMOVINO!

Valed negotovega dostavljenja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejema- mo denarne pošiljatve do preklica le pod pogojem, da se vsled vojne izplačajo mogoče s zamudo.

Denar ne bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastali zamorejo le zamude

Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Isto tako nam jamčimo za- nesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi ra- di vojne, in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja

K: 100 - \$14.00

vrdka Frank Sakser,

82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

Slovenski Narodni Dom,

(The Slovenian National Home)

USTAN. 3. AVGUSTA, 1914. INKORP. 17. AVGUSTA 1914.

V DRZAVI OHIO

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Dr. FRANK J. KERN, 6202 ST. CLAIR AVE.
Podpredsednik: JOSIP KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.
Tajnik: FRANK HUDOVERNICK, 1052 E. 62nd STREET.
Blagajnik: MIHAEL SEVTNIKAR, 6205 GLASS AVE.

NADZORNKI ODBOR:

Frank Cerne, 6033 St. Clair ave. Frank M. Jakme, 1203 Norwood Rd.
Mat. Petrovick, 1096 E. 67th St.

STAVBENI ODBOR:

Josip Zele, 6108 St. Clair ave. Anton M. Kolar, 3222 Lakeside ave.
Louis J. Piro, 6119 St. Clair ave.

FINANSKI ODBOR:

Rudolf Pordan, 5862 Prosser ave. Zofi Birk, 6006 St. Clair ave.
Louis J. Piro, Josip Kalan in Frank Cerne.
Sejo direktorja se vrne vsak drugi dan na četrti petek v mesecu
na 6205 Glass ave.
Vse dohodek in korespondenco izkajajo se S. N. D. naj se po-
slijo na prvega tajnika.

Nadaljevanje iz 2. strani.

JAPONSKI ŠPIJONI NA PANAMI.

Ker je ameriška vlada zadnje čase dognala, da se nahaja na Panami mnogo ogleduhov v službi tujih vlad, ki se mudijo tam, da bi pozvedeli kaj načinješega o panamskih utrdbah, je uložila prošnjo na kongres, naj poostri dosedanje postave glede Paname. Vojni ter pravni oddelek naše vlade so se zdelenili na tako drastične odredbe, ki bodo skoraj onemogočile vsako ogledovanje na Panami. Častniki v službi na Panami poročajo, da zadnje tedne sumljivo plove neki japonski motorni čoln okoli Paname. Navidezno ta čoln lovriče. Zadnji tenen je lastnik čolna prosil za dovoljenje, da sme loviti bisere v Panamskem zalivu. Oblasti so postale sumljive in so odrekle dovoljenje, nakar je šlo poročilo v Washington, kjer se bodo izdale ostre odredbe proti ogledu.

POVEČAN DOHODNINSKI DAVEK.
Predlanskim letom je kongres naredil postavo, da morajo plačati dohodninski davek vse one osebe, ki so oženjene in ki zasluzijo več kakor \$4000 na leto, in vse one osebe, ki so samske ter zasluzijo več kakor \$3000 na leto. Na ta način dobiti Zjed. države na leto \$6.000.000 novih davkov. Povečal se je tudi davek na bogate korporacije, katerih dohodki znašajo več kot dva milijona na leto. Namesto 10 percentov bodo te korporacije morale plačevati sedaj 13 percentov na leto.

Lepo pohištvo je naprodaj, prada se vse skupaj, za dve sobi in rent se lahko dobi. Poceni. 5704 Bonna ave. (97)

Lepo keglijšče je naprodaj skupaj z vso opravo. Po nizki ceni. 961 Addison Rd. (98)

POZOR, SLOVENCI!

Cenjenemu slovenskemu občinstvu uljedno nazajam spodaj podpisani, da sem odpril trgovino z navadnimi kolesi in motornimi kolesi. V zalogi dobite vedno prve vrste kolesa, ki so garantirana in po zmernih cenah. Uljudna in točna posrežba ob vsakem času. Preznam v popravila vsa kolesa. Popravilo je točno, zanesljivo in garantirano.

Naša posebnost je izdelava finih bakrenih kotlov kot stejih imeli v stari domovini, katere izdelujem v vašo največjo zadovoljnost, ker sem izučen v tej stroki. Popravljam vse vrstne kotle. Posebno se pripravam slovenskim hišnim gospodarjem za napeljava novih strešnih žlebov ali pa za popravljanje istih po zmernih cenah. Enkrat naročite pri nas in zadovoljni boste z našim delom in boste, še prišli. Izdelujem tudi posebne kotle za kuhanje žganja, nakar poseben opozarjam. Pripravam se rojakom v obilno podporo in naročila.

Za časa računov v začetku septembra in konvencije se bolniška podpora ne bo nakazala za nekaj časa, zato naj oproste oni, ki bodo prejeli.

Z bratiskim pozdravom vsem delegatom in delegatinjam

Fr. Hudovernik, tajnik.

Išče se soba za enega fanta s hrano vred pri dobi in mirni družini, se dobro plača za dober prostof. Med 55. in 145 cesto. 6116 St. Clair ave.

A. JANEŽIĆ,
6525 St. Clair ave.

S spoštovanjem (108)

Delo dobi žena, ki se razume opravljati hišno delo sploh. Plača po dogovoru. Poizve se na 1166 E. 60th St. nad mlekarjem. (97)

Pohištvo naprodaj za dva človeka. Zraven se da tudi stanovanje. Poizve se v uredništvu. (96)

Dobro zdravilo.

Mr. John J. Simek iz New Prague, Minn., je trpel na želodčni bolezni leta in leta predno je dobil pomoč. On nam piše kot sledi: "Zahvaljujem se vam iz srca za vaše krasno zdravilo, ki se imenuje Trinerjevo ameriško grenko vino. Imel sem težave z mojim želodcem leta in leta in to zdravilo mi je pomagalo. Želim priporočiti to vino vsakomur, ki trpi na želodcu. John J. Simek, New Prague, Minn." Osebe, ki imajo težave pri prebavi, bolečine v želodcu, napetost, bruhanja bi morale rabiti Trinerjevo ameriško grenko vino. Daje pomoč pri zaprtju, zgubi apetita, glavobolu, nervoznosti in neprebavnosti. Scisti odvajjalne organe popolnoma in jih naredi močne. Cena \$1.00. Po lekarnah, Jos. Triner, kemist, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Illinois.

* * *

Pri nesrečah imejte Trinerjev liniment pri rokah. Priporoča se to zdravilo pri napetju, okorelosti mišic itd. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60 centov.

Lepa hiša naprodaj za 4 družine. Po jako primerni ceni. Vprašajte pri 6023 Glass ave.

Naprodaj so hiše in dobi loti, na katerih se nahajajo vinogradi in drevesa. Jako zmerne cene. Najlepša prilika, da si naredite bisere v Panamskem zalivu. Oblasti so postale sumljive in so odrekle dovoljenje, nakar je šlo poročilo v Washington, kjer se bodo izdale ostre odredbe proti ogledu.

POVEČAN DOHODNINSKI DAVEK.

Vsem rojakom se nazajna, da smo ustanovili samostojno slovensko godbo. Rojaki so prijazno vabljeni, da pristopijo. Ustanovitelj godbe je Geo. Kranjc in učitelj godbe je Tom Oblak. Informacije na 5810 Bonna ave. (97)

NAZNANILO!

V nedeljo, 20. avgusta t. l. priredi dr. "Napredne Slovenke" št. 137 SNPJ velik izlet na Kastelčevi farmi, stop 126 Shore Line. Vsakdo ve, da je bilo vselej največ zabave in najboljša postrežba na zletu, ki so ga priredili "Napredne Slovenke". Zato upamo, da nas cenjeno občinstvo v obilnem številu poseti. Dobra domača godba, razne dirke za lepe dobitke, skakanje v vrečah in licitacija dragocenih krasne ure. Vse to in še veliko druge zabave bode na razpolago.

Nekaj posebnega bo še na dnevnem redu, kar je pa zasedaj že društvena skravnost. Bomo pa videli na zletu kaj bo. K obilnemu posetu vabijo

"Napredne Slovenke"

Iščem žensko za hišna dela in da varuje enega otroka. 1114 E. 63rd St. (97)

CENIK MALIH OGLASOV.

ISČE SE DELAVCE VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst

1. krat po..... 40c.
2. krat po..... 35c.
3. krat po..... 30c.

vseka nadaljnja vrsta po 5c.

DELO ISČEJO VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.

1. krat po..... 20c.
2. krat po..... 17c.

vseka nadaljnja vrsta po 3c.

BOBE SE ODDAJO IN NA HRANO SE SPREJMEJO, do 25 besed ali 6 vrst.

1. krat po..... 25c.
2. krat po..... 20c.

vseka nadaljnja vrsta po 4c.

V NAJEM SE ODDAJA, HISÄ, STANOVANJE, TRGOVINA, itd. NAPRODAJ HISÄ, TRGOVINA, FARMÄ, KONJI IN DRUGO. ISČE SE OSÈSE, ZGUBLJENO, IN DRUGO NEODZACENO.

do 25 besed ali 6 vrst.

1. krat po..... 50c.
2. krat po..... 42c.

6. krat po..... 35c.

vseka nadaljnja vrsta po 7c.

ISČEJO SE TRGOVSKI SOLASTNI, KI ALI DRUGE DENARNE PRILIKE — PREKLICI IN DRUGE OSÈSE.

do 25 besed ali 6 vrst.

1. krat po..... 60c.
2. krat po..... 55c.

vseka nadaljnja vrsta po 10c.

ZAHVALE IN MRTVAKA NAZNANILA.

Vseka vrsta po..... 6c.

Za večkrat se ista cena pomnoži.

DRUŠTVENA NAZNANILA.

1krat po..... do vrsta.

Za večkrat po..... 3c vrsta.

4 do 5 besed se računa ena vrsta.

(Fri.)

POZOR!

Članstvo Jugoslovenskega Sokola se vdeleži v nedeljo 13. avgusta izleta Sokola Havlicek v Raus parku. Odhod in zbirališče je Sokolski vrt, točno ob 12. uri. Članstvo se vdeleži v kroju. Torej vsi na izlet. Zdravljem! L. Adamich,

DOBRA SLABOST

je odvisna večinoma od dobrega želodca in dober želodec je odvisen od rednega delovanja celega prebavnega ustroja. Citajte kako Severov Zivljenski balzam (Severov's Balsam of Life) učinkuje v slučajih želodčnih neprilik: "Trpel sem celo leti ter sem sedaj na potu k zdravju. Sedaj imam dobro, slastter zopet lahko delam ter se dobro počutim in vse to je storil za me Severov Zivljenski Balzam. Priporočam ga vsem, ki so slabotni."

Andrej Koren, Logensport, Pa. — Severov Zivljenski balzam je izborni pravitev za zdravljenje, ne prebave, slabe prebave, otrplih jet, in raznih njih podobnih neprilik kakor nečistega jezika, zhubbe slasti, splošne slabosti, bleosti in slabega želodca. Cena 75c v vseh lekarnah ali od nas. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa.

Uradne ure:

Dr. L. E.

SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.

746 EUCLID AVE.

bližu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVILJU

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v

VELIKIH SANITORIJAH V EVROPI

9. junij do 4. avg.

7. avgust do 8. avg.

10. do 12. avg. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

Naprodaj je trgovina s tobakom, cigarami in mosko opravo. Slovenec ima lepo priliko. R. Koses, 5405 St. Clair (95)

Prodaja se slovenska grocerija, v sredini slovenske naselbine, kako izvrstna prilika za podjetja Slovencev, da si napravi premoženje. Prodaja se radi odhoda iz Cleveland. Vprašajte hitro, da ne bo prepozno. Uredništvo daje informacije. (95)

POZOR!

Hiša naprodaj, hiša za dve družini, 10 sob in klet, hiša za eno družino, 6 sob in klet, hiša za eno družino, 4 sobe in klet. Jako v dobrem stanju. Oglasite se na 19708 Shawnee ave. Stop 125 Shore Line. (95)

Pošteni fantje se sprejemajo na stanovanje. Kopališče in elektrika. 1210 Norwood Rd. (95)

POZOR, SLOVENCI! Cenjeni rojaki v Clevelandu, naznajam vam, da sem kupil konje in voz za selitev. Kadar se boste selili, ali morete potrebuje prenosilni voz. Uredništvo daje informacije. (95)

J. SIP VOLCANEK,

3829 St. Clair ave.

Moving & Expressing (95)

Isče se slovensko dekle, ki zna angleško, za v zlatarsko trgovino. Stalna služba. Hueter Jewelry Co. 5372 St. Clair ave. (x86)

Princeton 1944 W Podružnica: 5306 HALE AVE. Wood 753 R Collinwood, O.

BRATA KUNSTEL

New York Dry Cleaning Co.

Priporočava se cenjenem občinstvu za čiščenje, likanje in popravljanje

MOŠKIH IN ŽENSKIH OBLEK

Vse delo vršimo v popolno zadovoljnost: Fine delo Nizke cene. Pride mo iskat in pripeljemo na dom. 6220 ST. CLAIR AVENUE

TEL. PRINCETON 1836-L

FRANK ČERNE

SLOVENSKA TRGOVINA

S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

SKRIVNOST HIŠE ŠT. 47.

Roman.
SPISAL J. STORER CLOUSTEN.

"Ne, mislim da ne," je odgovoril hišni gospodar.

Prevzvišeni njegov sorodnik ga je začel še ostreje opazovali, ko je bil napravil opomnjo:

"Ne morem ravno reči, da bi hotel dekleta take zunanjosti imeti v hiši."

In zopet je njegova bistrovnost dosegla uspeh; Irvin je namreč z večjo zivahnostjo, kakor jo je ves več pokazal, hotel izjaviti:

"To je prav edno, ljubko dekle in zagotavljam te, da je tudi nenavadno fino dekle."

"Hm," je zakašljal škof. "Ali ima tvoja žena enako dobro mnenje o tem dekletu?"

"Da — to se pravi — imela je tako mnenje," je po kratkem premišljevanju rekel hišni gospodar.

"Ah! Smem li vprašati, zakaj je premenila svojo sodbo?"

"Zgodila se je mala neprijetnost — prav neznatna malenkost," je dejal Irvin in je prišel v zadrgo. "Harriet je dekletu to malenkost tako zamerila, da nas Eva žal — žal zapusti."

"Tebi to pač ni prav?"

"Ne, prav nerad vidim, da pojde od nas."

"Kdaj se je to zgodilo?"

"Sele danes zjutraj," je neprevidno odgovoril Irvin.

"Danes zjutraj? Torej tik, predno je tvoja žena nastopila svoje skrivnostno potovanje?" je vzkliknil škof.

Pod kritičnimi pogledi svojega prevzvišenega sorodnika je bilo Irvinu zopet skrajno neprijetno pri srcu.

"Več ali manj je tako," se je glasil njegov odgovor.

Škof ga je gledal na način, ki je še povečeval njegovo zadrgo, česar pa prelat nikakor ni nameraval.

"Mili bog, kaj se godi tu," si je mislil škof; "kako dobro je, da sem sklenil tukaj prenosciti."

Odslej je govoril le skrajno malo, misil pa toliko več. Ko je naposled šel k počitku, se je poslovil s skrivnostno izjavno.

"Da, Irvin, še to sem ti hotel reči, da spim pri nezakljenih vratih in da me vzbudi vsak najmanjši šum. Lahko noč."

Naslednje jutro sta gospoda skupaj zajutrkovala, a govorila sta jaka malo. Vendar je vse nujno vedenje jasno izražalo razloček med dobro in med slabo vestjo. Irvin Molyneux je samo poskušal svoj čaj drobil pevico in pozhalo se mu je, s kako težavo je zavil izvrstne zajutrkovale slanine; škof je pa izplil dve polni skodelici čaja, si odrezal dva kosa slanine, zavil eno mehko jajce in izpraznil košarico s pecivom.

Po zajutreku je šel škof v knjižnico, čital "Times" in pogledal od časa do časa na uro. Hišni gospodar se je oprostil in je izginil; izostal je pa tako dolgo, da je gost v tem videl nov dokaz njegove vesti.

Ob tričetrt na enajst se je Irvin končno vrnil. Škof je slišal, kako se je pred vratmi obojavljalo in ko je naposled vstopil, je kazal neko prisiljeno si-gurnost, katero je izvezban prelatovo oko spoznalo za izraz največje nervoznosti. V rokah je držal brzojavko in je brez vsakega uvida prečital njen vsebino:

"Pričakuj me šele jutri; danes sem zadržana. Harriet."

"To poroča tvoja žena?" je vprašal škof.

"Da, to poroča moja žena," je odgovoril Molyneux.

"Priznati moram, da se mi to nekam čudno zdi," je primornil škof in je nagubačil celo.

"Nikakor ne, nikakor ne," je anglo rekel hišni gospodar; "včasih izstaja... se dije. Obžalujem samo, da je ti ne boš videl Jaz... jaz..."

Škofov pogled je bil tako presumljiv, da je Molyneux zatrepal, zmečkal brzojavko in jo vrgel v kamin. Mrmral je potem nekaj nerazumljivega o zimskih vrtovih in zelenih muhah ter vnovič izginil iz sobe. Zmečkan brzojavka pa na nesrečo ni padla v ogenj, nego oblezala na robu kamina. Škof je počasi vstal, kakor mož, ki se zaveda, da stori nekaj neizgibno potrebnega, pobral brzojavko in jo razgrnil in pogledal. In kaj je čital njegovo oko? Namesto poročila, ki mu ga je bral njegov nesrečni brancane, je bilo zapisano:

"Obžalujem, da ne morem priti na zajutrek. Pismo sledi. Florena."

Pogledal je na datum, ta je bil deset dni star.

Škof je obstal za nekaj minut, zatopljen v globoka razmišljavanja; potem je prišel do sklepa. Vrgel je brzojavko v ogenj in gledal, kako jo je plamen vpepelil; potem je pozvonil.

"Prosim, recite gospodu Molyneuxu, da želim z njim govoriti," je narocil hišni, ne da bi se s prigibom trepalnic izrazil svoje občudovanje njeni lepoti.

Ko je prišel hišni gospodar, mu je mirno, a strašno dobrohotnostjo v glasu rekel:

"Ljubi Irvin, jaz prav posebno želim videti Harriet, predno se vrnem domov. Ne mudri se mi nič in zato ostanem do njenega povratka tukaj."

Ne da bi počakal na odgovor, se je zopet zatopil v "Times". Molyneux je bolj omamuje, kakor korakajoč zapustil soko, obstal zunaj nekaj časa in se potem zapodil po stopnicah, vodečih v kuhinjo. Spodaj je naletel na Eva. Ta še nič ni slutila, v kako skrivosten vrtinec bo zapletena in se mu je šaljivo nasmehnila.

"Milostivi gospod iščete morda kuharico?" je vprašala resno.

"Kje pa je?" je vprašal on obupan.

"V svoji sobi."

Molyneux je popadel kljuko na vratih sobe za služkinje in začel stresati vrata.

"Odprti," je klical s hripavim glasom.

"Se ravno oblačim. Kaj pa je že zpet."

"Absolutno neče oditi."

"Kdo — škof?" se je glasilo prestrašeno vprašanje iz sobe.

"Ta oštudni človek mi je prakat rekel, da ostane toliko časa, da se ti povrneš."

Za trenotek je nastala tihota, potem je glas iz sobe vevel:

"V tem slučaju mu moraš ti reči, da si prisiljen odpotovati in ga žal ne moreš več imeti v hsi."

"Bojim se, da ga tudi tak mnijoš s polenom ne prežene," je vzdihnil Molyneux.

"Uredi svoj kovček pričo njega — potem bo vendar šel."

"Oh, ta je vsega zmožen."

"Pa zapusti hišo tako, da te bo videš."

Molyneux je prevdarjal.

"Največja težava je začetek, je uvod," je govoril. "Zal mi je, da sem se doslej tako malo vežbal v umetnosti, hoditi okrog resnice pa je vendar ne povedati. Zdi se mi silno teško, škofu kaj dopovedati. Sodim, da instiktivno ve, da se ne držim čiste resnice. Moje spoštovanje duhovske inteligence se je znatno povečalo. A osebno mi je to neprijetno. Če bi se mi posrečilo mu kristalno pojasniti, kaj naj vrije..."

"Vi ste me napačno zvezali, želim govoriti City št. 44. Scotland Yard."

Glas iz sobe za služkinje je z očitno nestrostjo prekinil ta modrovanja.

"Kaj mu ne moreš kar krateko povedati, da moraš odpotovati?"

"To bi pač mogel," je priznal Molyneux, a na vsak način bo hotel vedeti, zakaj moraš odpotovati..."

"Da! Zahvalim!"

"Reci mu vendar, da greš k

svoji ženi."

"V tem slučaju bo najbrž hotel iti z menoj."

"Za vraga, pa mu reci, da je to izključno tvoja stvar in ne njegova."

Molyneux je vzdihal in premišljeval; naenkrat ga je prešla srečna misel.

"Saj mu lahko pišem, da moram odpotovati," je začkal skozi ključavnico.

"Zaradi mene — pa mu piši, če ti je tako ljubše," je odgovorila skrivnostna kuharica.

"Sicer pa — kam pa se mislis peljati."

Molyneux je zopet malo premišljeval in je potem rekel:

"Najbolje bi bilo, da se plemjem v kak miren hotel; tam sem na varnem; tam bi ostal tudi čez noč — zakaj misel, da bi škofa še tu našel, če bi se večer vrnil, mi je strašna. Kako se pa imenuje tisti hotel v Kensingtonu, kjer Pearsonovi stanujejo?"

"Hotel Rockford."

"Res je! Tja se peljem. Zborom, draga Harriet."

"Adijo."

Cež uro je hišina stopila v knjižnico in je škofu izročila pisemce. Spoznal je takoj Irvinovo pisavo.

"Počakajte trenutek," je rekel Evi; zavedal se je, da jo bo moral zasliti.

Pisemce se je glasilo:

"Dragi brancane! Obžalujem, da ti moram naznaniti, da sem nepričakovano poklican na južno Francosko in se moram odpovedati veselju, biti v tvoji, meni vedno jako prijetni družbi. Priznati pa je, da se posamežni literarne zadeve, vsled katere moram takoj odpotovati, in le omenjam, da bom moral osem do štirinajst dni izstatiti. Ne zameri, da te zapuščam tako nagloma in se od tebe še posloviti ne morem, a zavestavljam te, da je vse tako lito prislo, da se za slovo nisem našel časa. Ob 12. uri 55 minut gre izvrsten vlak v St. Pancras, če se ne motim, ima jedilni voz; čudim se le, da to ni zapisano v voznem redu. Upam, da se ne motim, ker te žal ne morem povabiti na obed. Srčno po drave tvoji ljubi ženi in otrokom. Tvoj vedno zvesti — Irvin."

Eva je škofa skrivaj ogledoval; iz njenih oči je svetila pritajena veselost. Ta pa jo je hitro minila, ko je zapazila veličanstveno ogorčenje, s katerim jo je po prečitanju pisma pogledal prelat.

"Gospod Molyneux je torej odpotoval?" je vprašal z glasom, ki je drhtel nevolje.

"Da, my lord," je odgovorila Eva, in malo odstopila od njega.

Zapazil je to in čelo se mu je omračilo.

"Tu mi piše, da se toliko časa ni imel, da bi se bil od meni poslovil."

"To je resnica, my lord."

"Ah," je razlučen vzkliknil škof, "vi torej veste, kaj je v pismu zapisano?"

"Skelala sem to iz vaših besed, my lord," je rekla ošabno.

Škof pa nikakor ni trpel ošabnosti pri ljudeh, ki jih je lahko ponižal.

"Tako?" je dejal in jo je gledal toliko časa, da je povesila oči. To ga je navdalo z nekim zadovoljstvom in nasmehnil se je celo, ko je dostavil: "Pa je vendar utegnil pisati to pismo? Hvala, ste že opravili."

Ko je odšla Eva, je nekaj časa ugibal potem je stopil k telefonu.

"Bojim se, da ga tudi tak mnijoš s polenom ne prežene," je vzdihnil Molyneux.

"Uredi svoj kovček pričo njega — potem bo vendar šel."

"Oh, ta je vsega zmožen."

"Pa zapusti hišo tako, da bo videš."

Molyneux je prevdarjal.

"Največja težava je začetek, je uvod," je govoril. "Zal mi je, da sem se doslej tako malo vežbal v umetnosti, hoditi okrog resnice pa je vendar ne povedati. Zdi se mi silno teško, škofu kaj dopovedati. Sodim, da instiktivno ve, da se ne držim čiste resnice. Moje spoštovanje duhovske inteligence se je znatno povečalo. A osebno mi je to neprijetno. Če bi se mi posrečilo mu kristalno pojasniti, kaj naj vrije..."

Ko je odšla Eva, je nekaj časa ugibal potem je stopil k telefonu.

"City, 44, prosim."

Čakal je s slušalom v roki.

"Tukaj škof bedfordski," je začikal v telefon, "kdo tam?"

"Pardon — zveza ni prava."

Pozvonil je vnovič.

"Vi ste me napačno zvezali, želim govoriti City št. 44. Scotland Yard."

Glas iz sobe za služkinje je z očitno nestrostjo prekinil ta modrovanja.

"Kaj mu ne moreš kar krateko povedati, da moraš odpotovati?"

"To bi pač mogel," je priznal Molyneux, a na vsak način bo hotel vedeti, zakaj moraš odpotovati..."

"Da! Zahvalim!"

VI.

Počasi je prišla Eva po stop-

nach iz kleti. Pred vratni v knjižnico je nekoliko obstala in poslivo poslušala. Potem je vstopila, vzela na omari stojecu cvetlični lonec in zopet odšla.

To je bilo morda popolnoma v redu, oda bedforski škof se ni dal na ta način spraviti v zmoto. Vedel je, da je ves čas gledala njega in zanimivo francosko knjigo "Ženske noge", s katero je hotel razvedriti svojo užaloščeno dušo. Da, bil je celo prepričan, da je čital način svoje redne seje vsako mesec v mesecu dop. na 3044 St. Clair ave.

Društvo zboruje drugo nedeljo v mesecu dop. na 3044 St. Clair Ave. Sprejema rojake in rojakinje od 16—40 leta. Povase vseki mesec v mesecu dop. na 3044 St. Clair Ave.